

Ганна Терянік

ПУТУНИКИ

дорожні нотатки[

Дніпро
ЛІРА – 2017

УДК 82.1.161.2
Т 35

В оформленні обкладинок використано світлини бойової техніки музею «Громадянський подвиг Дніпропетровщини в подіях АТО» ДНІМ ім. Д.І. Яворницького, м. Дніпро

Терянік Г.

Т 35 Попутники : дорожні нотатки / Г. Терянік. – Д. : ЛІРА, 2017. – 200 с.

ISBN 978-966-383-910-3

Книга складається із дорожніх нотаток Ганни Терянік, яка на волонтерських засадах, майже із самого початку війни, перевозить із друзями на своїх машинах поранених бійців до госпіталів. За цей час їхніми попутниками стало понад тисячу людей, що бачили війну в обличчя. Записані в дорожніх розмови перетворилися в книгу, яка безперечно буде цікавою багатьом нашим сучасникам.

УДК 82.1.161.2

ISBN 978-966-383-910-3

©Терянік Г.А., 2017

== Народилася у 1976 році у Дніпропетровську в родині наукових працівників. Закінчила школу, а потім Металургійну академію за фахом «інженер-економіст». Після закінчення навчання чітко усвідомила, що займатися економікою не буду та, пропрацювавши досить короткий час за спеціальністю, пішла до організації, яка займалася збором інформації для підприємств та виданням науково-технічного журналу, пізніше перейшла до іншого об'єднання, де займалася схожою діяльністю. Заміжня, двоє дітей.

На самому початку бойових дій, спостерігаючи нескінченні кортежі «швидких», прийшла з чоловіком до шпиталю, де була готова виконувати будь-яку роботу, яка була необхідна. Так трапилося, що у той день необхідними виявилися наші автівки. Ми забрали поранених та поїхали в один із шпи-

талів у області, потім ще раз, і ще, по кілька разів на день ми перевозили бійців на лікування. Через тиждень стало зрозуміло, що удвох ми не впораємося і до нас приєдналися Друзі. Це слово я пишу з великої літери, тому що у кожному з них була впевнена, як у собі. Тому що, зустрічаючись на трасі рано-вранці або пізно уночі, ми раділи одне одному так, неначе важливіше зустрічі у нашому житті не було. Ми підтримували одне одного словами і вчинками. І з гордістю та радістю спілкувалися з нашими бійцями, слухали їхні історії про життя та війну. Увесь цей час, знаходячись у мирному Дніпропетровську, спостерігаючи за спокійним життям, мені раптом захотілося поділитися з людьми тим, що побачила та пережила сама. Мені здалися дуже красивими неприховані почуття на війні, які виявилися набагато гостріше, ніж у звичайному житті, а ще долі хлопців, котрим застало наснаги захищати свій дім. Усі різні, веселі та сумні, молоді й не дуже, багатодітні та ті, котрі самі майже діти. Я полюбила їх усіх, перейнялася їхніми радощами та горем. І розповіла те, що бачила за два роки війни.

= Сьогодні зі мною у автівці їхав поранений зовсім сивий чоловік із бородою, якому виявилось...30 років. Він під Маріуполем воює на «танчику». Так-так, так і назвав свою гаубицю – мій танчик. Всю дорогу він тихо розповідав про війну, про бойових товаришів, про свою маму, яка досі впевнена, що її дитина тренується десь на полігоні. Я вела його під руку, допомагала тягнути важкенний «броник» та шолом, а він усе бідкався, що не може сам. На прощання подякувала за те, що він захищає нас, ризикує життям, а у відповідь почувала: «Ми переможемо!» Чітко, ясно, безповоротно. Інакше і бути не може. Ми переможемо.

Тарас. Двометровий велетень із Франківська. Нога розтросчена, а ступню не відчуває зовсім.

– Уявляєте, мої хлопці зовсім не вміють готувати. Як же вони без мене? Я навіть жульєни на багатті готував. Цілий тиждень ще лікуватися, а хлопці голодні!

– Як тиждень? Ви ж без милиць не ходите, ще й ступня паралізована?

– А що ступня? Яка різниця, відчуваю її чи ні? Вона ж на місці!

Я замовкла, бо дійсно, сказати нічого.

– А ось я свою кохану заміж покличу! – почувлося на задньому сидінні.

Павло. Адвокат із Тернополя. Все як у всіх – мама, кохана, плани на подальше життя, відповідальна робота.

Коли ми переїжджали «Новий» міст, він наполегливо попрохав побратимів помовчати пару хвилин.

– Хлопці, тихіше, ми Дніпро переїжджаємо, це ж серце України, дайте послухати, як воно б'ється!

Дякую, хлопці, я з вами не тільки Україну, я своє місто по-новому полюбила! Головне, щоб ви повернулися живими.

= **Сергій.** Танкіст із Кіровоградської області. Усю дорогу розповідав мені, як захищав Дебальцеве. У куртці та кросівках, із закривавленою пов'язкою на голові. Рану йому в окопах зашили разом із волоссям та гряззю. Я спитала, чому його не захистив шолом, а виявилось, що у водіїв танків їх немає. Мундир та черевики порвалися, тому й «прийшлося по-хатньому».

– А відпустку мені дадуть? Хоча б пару днів? Мама у мене зовсім одна на світі: нікого крім мене немає, чотири місяці не бачились.

– Певна річ, підлікуєшся, відпочинеш, і все буде добре, як заведена повторюю я.

– Ось закінчиться війна, обов'язково стану далекобійником.

– Чому саме далекобійником?

– Хочу світ подивитися. Я ж до війни далі околиці села не їздив, а скільки навкруги краси.

Я навіть пригальмувала. Де ж ти красу там роздивився, хлопче? У Дніпрі тебе зустріли вночі, далі – темна траса, місяць світив на все небо, як у казці. Він прикрив очі, задрімав – певно поїхав на своїй «фурі» до Парижа, а може до Лісабона або Осло. Усе у тебе обов'язково здійсниться, Сергію. Після війни.

Олена. Волонтер із Дніпропетровська. Коли почалося це літо, вона самовіддано кинулася в бій. Одна. 300 км у день – не межа. Прохолодним ранком, спекотним днем, пізнім вечором Олена везла поранених. Підстилала пелюшки під скривавлені ноги, слухала трагічні історії, була мамою для кожного свого пасажира.

Вова та Паша. Кривий Ріг.

– А ви чули, як звучить гімн України у виконанні моєї донечки? Їй усього 4 роки. Як після цього не піти воювати? Повільніше, будь ласка, у мене хребет зламано...

Паша мовчав. «Броник» та шолом не знімав весь шлях, війна як не як. Він своїх хлопців із палаючого танка витягував, але не встиг. Напевно не вижили хлопці... Не пам'ятав цього Паша напевно.

Через 2 тижні хлопців відправили додому. Олена зустріла їх на вокзалі і не впізнала... помолодшали наші герої років, мабуть, на 10, зателефонувала мені та сказала:

– Розбагатіти б...

– Навіщо? – спитала я.

– Щоб все їм віддати, як вважаєш?

Як я вважаю, Оленко? Коли я бачу тебе на пустому нічному шосе, радію! Просто радію та сигналю, а далі не знаю. Але перемога за нами!

Ілля. Десантник із Новомосковська.

– Нічого брати молодих пацанів на фронт, вони ж зелені зовсім. Багато з них тільки школу закінчили, як виняток – технікум, родину не створили, дітей не народили, – розмірковував Ілля.

– А скільки ж тобі років, старожил?

– Уже 26. Буде. Скоро. Дружина є, доньці рік виповнився. Я за контрактом служив, ні про що не жалію, навпаки радію, що знайшлося застосування моїм умінням. Ми будемо проїжджати повз мою хату, можна зупинитися хвилини на п'ять? Я так хочу обійняти свою донечку.

По дорозі він швидко зайшов до квіткової крамниці, придбав розкішні троянди, а потім ми під'їхали до його маленького будиночка, де біля хвіртки з дитиною на руках стояла худенька дівчина та намагалася витерти сльози, які невпинно котилися з очей. Вони довго стояли обійнявшись утрюх, не кажучи ані слова. «Все, я поїхав, ні про що не турбуйся, я обов'язково повернусь».

У шпиталю Ілля не зміг самотійно вийти з автівки, принесли милиці, але він почав падати. Чотири уламки у стегні.

Вам коли-небудь дякувала жінка за те, що відвезли її чоловіка у витверезник? Так-так, у справжнісінький витверезник, на Кірова. Ні? А мені пощастило. Дзвонило все село з Дніпропетровського району, сусіди «Вконтакті» писали. Не витримався герой, почав оковиту пити. Я ні на хвилину не засуджую. Як знати свою реакцію? Може почати пити – це вихід, не знаю... Може не витримав, може страх переміг. А як би сталося у мене? А у товариша? А у чоловіка? А у вас? П'ють? Палять? Дух не такий? А ви пробували? Особисто я не знаю, чим би від мене тхнуло, якби кістлява стояла кожну мить за спиною. І хіба це так важливо? Хіба? Були б цілі руки та ноги, голова не боліла, не снилися б жахливі сни, у яких від друзів по п'ять кілограмів залишилося... Спасибі, що живий, спасибі.

Маринка. Як у мене, коротко стрижене чорне волосся. Або у мене, як у неї, та і не важливо це. Подобається їздити з нею у парі, може тому, що однаковий стиль водіння? У Черкаське – дуже обережно, трепетно, а назад – з душею!

– Що тобі розповідали?

– Мовчали, дивилися у вікно, а я і не питала.

Не питала, не турбувала, а навіщо? Обсмалені, обідрані, змучені. Виходила разом з ними, дивилася у небо, дихала поряд, відчувала...на зірки дивилися, палили, розмірковували.

– Ви сестри? – у шпиталі всіх турбувало це питання.

– Ні.

А мабуть все таки так! У нас спільна справа, життя та цілі спільні. Путін х...ло, ла, ла, ла, знову ж, та й живемо поряд. Слава Україні!

== Тетяна. Робила масажі дітям, з нами, матінками дитлахів, раділа. Чоловік у неї був коханий, та і є, дякувати Богові – одним словом, як у всіх. Поки Таня працювала, чоловік був удома, підтримував, дітей виховувати допомагав. Красень-чоловік, із зачіскою, у костюмі з краваткою. Я була у шоці, коли одного ранку побачила Валика в окопі, у мундирі з автоматом. Уявляєте? ВІН воював. Не так як я, не так як ти, а по-справжньому. Ми з тобою, Валик!

== – Я замість сина пішов.

– А як?

– Старшого не взяли, а меншого призвали. 19 років, дурник ще, тільки технікум закінчив. Двох з однієї родини не беруть, тому пішов я. Уявляєш? На БТРі? Кулемет? НА ДАХУ? Супер?

– Супер.

– Приїжджайте, я під Києвом живу.

– А я у Вілково.

– А я у Полтаві.

– А я у Миколаєві.

– А я у Дніпрі.

== попутники

== Тільки б не схибити, не збитися з дороги. Замело. Узбіччя не видно, осьової немає, суцільна крига, сьома ранку.

– Хлопці, за вами дівчина приїхала! – кричить літня медсестра. Тільки за «дівчину» треба постаратися. Дівчата, вони такі! Крізь завірюху бачать!

Ні, все-таки не почистили трасу та й вітром не поздувало. Головне, це не подати вигляду, а то упаду лицем у грязь майже у прямому смислі цього слова. Добре, що чоловік неподалік їде – він певно з будь-якої ситуації витягне, я знаю. До чого ж гарно! Казка! Треба музику гучніше ввімкнути, ліпше французьку: вона підходить під українську зиму, принаймні я так вважаю. Приїхали, попрощалися, дуже довго дякували одне одному. Нас не перемогти – це точно. Принаймні я в цьому впевнена. А ви?

== Сергій. Піхотинець із Дніпропетровська. «Ким я тільки у рідному Дніпрі не працював! І охоронцем, і інкасатором, і на металургійному заводі, і у агрофірмі... Прийшлось – батьки померли, коли мені було сімнадцять років, а меншому брату усього сім. Брата хотіли у дитячий будинок забрати, тільки я його не віддавав, але довелося остаточно пожертвувати навчанням», – Сергій чомусь відвернувся та тяжко зітхнув, і я зрозуміла чому. На темній платформі не зустрічав його брат, ніхто не зустрічав, тільки ми – цілковито чужі люди.

Я все міркувала про радіо у дорозі. Яка хвиля краще? Що хочуть почути стомлені від боїв солдати? «Попсу», шансон, рок? Що? Знаєте, коли частіше усього наполегливо було чути «зробіть гучніше!»? Фермери та далекобійники, зварники та будівники, юристи та менеджери заслуховувалися «Yesterday», «Maybe I Maybe You», «Salut», «Believe» та багато іншим. У підсумку, їздимо ми тепер з «Relax» радіо, культурно час увечері проводимо.

== Яка краса у Черкаському! Замело. Сяє білий-білий сніг, тиша... Я таку тільки у Карпатах чула. Тут зціляють фізичні та душевні рани наші хлопці, мужчини, фронтовики. Вийшла з авто подихати соснами, незважаючи на –15 градусів. Десь далеко-далеко скрипить під колесами сніг – хтось їде. «Ще не вмерла України і слава і воля...» – чи почулося, незрозуміло. «Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля» – ні, не почулося, хтось співає, але де? Не у зимовому ж лісі? З-за рогу показався знайомий бус. А!!! Олена їде, везе поранених у шпиталь, ось і співають вони всімох наш гімн!

– А ми вже Вакарчука співали і навіть Злату Огневич! – радісно доповіли хлопці.

– А я, поки їхали, багато нового про життя узнала! – Олені, як завжди, везе на цікаві історії, ми їй навіть трохи заздriamo.

– А он у нього миші у бушлаті гріються!

– ?

– Так, чиста правда, на передовій холодно – не те, що тут. Я з бліндажа вийшов викурити цигарку, засунув у кишеню руку, а там миші сидять, бідолахи. Їм теж, між іншим, холодно.

Так, –15 – це безумовно страшна спека, сказати нічого, можна навіть гризунів на волю випустити. Заметушилися навкруги лікарі, медсестри, волонтери, тягнуть милиці, возики, а зимові зірки та місяць посміхаються, і ми теж.